

13.4 Oppiaineet vuosiluokilla 1-2

13.4.1 Äidinkielen ja kirjallisuuden eri oppimäärien ja toisen kotimaisen kielen opiskelu

Oppilas opiskelee äidinkieli ja kirjallisuus – oppiaineessa ja toisessa kotimaisessa kielessä seuraavia oppimääriä. Oppilaan äidinkielellä tarkoitetaan koulun opetuskieltä tai muuta huoltajan ilmoittamaa kieltä.

Taulukko 2 Äidinkielen ja kirjallisuuden oppimäärät

Oppilaan äidinkieli	Äidinkielen ja kirjallisuuden oppimäärä	Toinen kotimainen kieli	
		yhteinen	valinnainen
suomi	suomen kieli ja kirjallisuus	ruotsi	-
ruotsi	ruotsin kieli ja kirjallisuus	suomi	-
muu äidinkieli	muu äidinkieli koko äidinkielen ja kirjallisuuden tuntimäärällä tai VA422/2012 8§:n mukaisesti järjestettynä sekä suomi tai ruotsi toisena kielenä	-	ruotsi tai suomi

Opetussuunnitelman perusteissa määritelty saame, romani ja viittomakieli äidinkielenä oppimäärät vastaavasti.

13.4.2 Äidinkieli ja kirjallisuus

Suomen kieli ja kirjallisuus

Työtavat:

- ääneen ja äänettömästi lukeminen
- itsenäinen tekstin tuottaminen
- sanelut,
- yhteiset lukemis- ja kirjoitusharjoitukset
- kuunteleminen
- vuorokeskustelut ja muu suullinen ilmaisu
- sähköinen opetusmateriaali
- opetuspelit
- laulut, leikit
- lorut, sadut, riimittely, tietotekstit
- mediatekstien ja kuvien käyttö
- kirjastokäynnit
- draama
- yksilö-, pari- ja ryhmätyöskentely

Arviointi:

- arviointi on oppilaan omista lähtökohdista käsin tapahtuvaa
- jatkuva havainnointi ja kannustava sekä ohjaava palaute
- itsearviointi / vertaisarviointi
- huoltajien informointi
- tuen tarpeen kartoittaminen ja vahvuuksien esille tuominen
- testit
- kokeet
- oppilaan kirjalliset tuotokset
- arviointikeskustelut (oppilas, huoltaja ja opettaja)
- nivelvaiheen siirtopalaverit

Erityispiirteet:

- tuttu ja turvallinen oppimisympäristö
- kiireettömyys ja rauhallisuus
- rutiinit ja säännönmukaisuus
- luokan aikuisten mahdollisimman pieni vaihtuvuus
- jatkuva ohjaus arjenhallintaan ja erilaisuuden kunnioittaminen

Keskeiset tavoitteet ja sisällöt vuosiluokittain

1. vuosiluokka

<p>Ohjata, opastaa ja tukea oppilasta toimimaan ja viestimään erilaisissa vuorovaikutustilanteissa sekä rohkaista oppilasta ilmaisemaan itseään kokonaisvaltaisesti. L1,L2,L3,L7</p> <p>Tavoitteet:</p> <ul style="list-style-type: none">- oppilas oppii toimimaan pareittain tai pienissä ryhmissä kuunnellen toisia sekä kertomaan omia mielipiteitään. <p>Ohjata, innostaa ja kannustaa oppilasta lukutaidon oppimisessa, luetun ymmärtämisessä, sana- ja käsitevaraston kartuttamisessa sekä tutustuttaa oppilasta erilaisiin teksteihin (lastenkirjallisuus, tietotekstit, mediatekstit, kuvat). L1,L2,L4,L5</p> <p>Tavoitteet:</p> <ul style="list-style-type: none">- oppilas oppii nimeämään asioita kuvista.- oppilas oppii kirjain-äännevastaavuuden, vähitellen myös mekaanista lukutaitoa sekä luetun ymmärtämistä. <p>Rohkaista, innostaa, ja opastaa oppilasta ilmaisemaan itseään suullisesti sekä ohjata oppilasta vähitellen käsinkirjoittamiseen ja näppäintaitoihin halliten äänne-kirjain vastaavuuden. L1,L2,L4,L5,L7</p> <p>Tavoitteet:</p> <ul style="list-style-type: none">- oppilas oppii kirjoittamaan käsin ymmärrettävää tekstiä.- oppilas harjoittelee oikeinkirjoituksen perusasioita sekä näppäintaitoja.	<p>S1 Vuorovaikutustilanteissa toimiminen Harjoitellaan ympäristön kielellistä jäsentämistä ja nimeämistä, kuuntelemista, kysymistä, vastaamista ja kertomista. Harjoitellaan ryhmäviestinnän käytänteitä. Havainnoidaan erilaisia viestintätapoja. Käsitellään lastenkirjallisuutta, satuja, kertomuksia, loruja, tietotekstejä, mediatekstejä ja pelejä.</p> <p>S2 Tekstien tulkitseminen Opetellaan lukemaan ja harjoitellaan siinä tarvittavia käsitteitä. Tuetaan tekstinymmärtämisen taitoja sekä strategioita. Havainnoidaan ja tulkitaan monimuotoisia ympäristön tekstejä työskentelemällä muun muassa kuvien, lastenkirjallisuuden, yksinkertaisten tietotekstien ja mediatekstien parissa. Pohditaan sanojen ja sanontojen merkityksiä sekä sananvalintoja teksteissä ja laajennetaan käsitevarastoa. Tutustutaan erilaisiin tapoihin ilmaista aikaa, järjestystä ja paikkaa sekä opitaan käyttämään kerronnan peruskäsitteitä, kuten päähenkilö, tapahtumapaikka ja -aika ja juoni. Jaetaan lukukokemuksia eri tavoin ja harjoitellaan tekstin kertomista omin sanoin. Harjoitellaan tiedon etsintää sekä harjoitellaan tiedon kertomista toisille.</p> <p>S3 Tekstien tuottaminen Harjoitellaan tuottamaan tekstejä, käyttämään mielikuvitusta, kertomaan tarinoita ja mielipiteitä sekä kuvaamaan omia kokemuksia, havaintoja ja ajatuksia puhumalla, kirjoittamalla ja kuvien avulla yksin ja yhdessä. Tarkastellaan puhutun kielen muuntamista kirjoitetuksi kieleksi ja harjoitellaan tekstin suunnittelua. Tutustutaan kertomiselle ja kuvaamiselle tyypillisiin tekstuaalisiin ja kielellisiin piirteisiin, esimerkiksi ajan ja paikan ilmaisutapoihin ja kertomuksen perusrakenteeseen, ja harjoitellaan niiden käyttämistä omassa teksteissä. Opetellaan isojen ja pienten tekstauskirjainten piirtämistä sekä niillä kirjoittamista ja näppäintaitoja. Tuetaan oikeinkirjoitustaidon kehittymistä fonologisen tietoisuuden harjoitteiden ja lukemisen avulla. Harjoitellaan käyttämään omassa teksteissä oikeinkirjoituksen perusasioita ja joitakin kirjoitettua kieltä koskevia sopimuksia, kuten sanaväli, tavutus, virke ja sen lopetusmerkit, iso alkukirjain virkkeen alussa ja tutuissa erisnimissä.</p> <p>S4 Kielen, kirjallisuuden ja kulttuurin ymmärtäminen Vahvistetaan kielellistä tietoisuutta tekemällä havaintoja</p>
--	--

<p>Kannustaa, ohjata ja innostaa tutustumaan kirjoitettuun kieleen kuunnellen ja vähitellen lukien sekä ohjata oppilasta kirjaston käyttöön. L2,L4,L7</p> <p>Tavoitteet:</p> <ul style="list-style-type: none"> - oppilas oppii kuuntelemaan tarkasti opettajan lukiessa sekä keskustelemaan sisällöstä. <p>Ohjata oppilasta arvostamaan oman kulttuurinsa moninaisuutta sekä tutustuttaa häntä lastenkulttuuriin. L1,L2,L3,L7</p> <p>Auttaa oppilasta huomaamaan oman kielenkäytön vaikutuksen toisten käyttäytymiseen. L1,L2,L4,L5</p> <p>Tavoitteet:</p> <ul style="list-style-type: none"> - oppilas osaa käyttää kohteliaita sanoja 	<p>puhutusta kielestä ja tutustumalla kirjoitettuun kieleen kuunnellen ja lukien. Tehdään havaintoja eri puhetavoista, koulussa ja vapaa-ajalla esillä olevista kielistä sekä kielenkäytön vaikutuksesta muihin. Pohditaan yhdessä sanoja, sanontoja ja ilmaisutapoja, leikitellään kielellä lorujen, runojen ja sanaleikkien avulla. Etsitään itseä kiinnostavaa luettavaa ja herätetään kiinnostusta lukuharrastukseen. Tutustutaan kuunnellen ja lukien monimuotoisiin teksteihin, kuten lapsille suunnattuun kirjallisuuteen ja mediateksteihin, ja käytetään niitä ilmaisun virikkeenä ja keskustellaan niiden merkityksestä omassa arjessa. Tutustutaan yhdessä kirjastoon ja sen käyttöön. Tutustutaan lastenkulttuuriin ja tapakulttuuriin omassa lähiympäristössä, juhlaperinteisiin sekä joihinkin kansanperinteen muotoihin ja osallistutaan yhdessä esitysten tai muiden kulttuurituotteiden tekemiseen.</p>
--	--

2. vuosiluokka

<p>Ohjata, opastaa ja tukea oppilasta toimimaan ja viestimään erilaisissa vuorovaikutustilanteissa sekä rohkaista oppilasta ilmaisemaan itseään kokonaisvaltaisesti. L1,L2,L3,L7</p> <p>Tavoitteet:</p> <ul style="list-style-type: none"> - oppilas ilmaisee itseään erilaisissa vuorovaikutustilanteissa <p>Ohjata, innostaa ja kannustaa oppilasta tekstin ymmärtämisen taitojen harjoittelussa, tekstin merkityksen ja rakenteiden tarkastelussa, tiedon etsinnässä ja erilaisiin teksteihin (lastenkirjallisuus, tietotekstit, mediatekstit, kuvat) tutustumisessa yksin ja yhdessä. L1,2,L4,L5</p> <p>Tavoitteet:</p> <ul style="list-style-type: none"> - oppilas harjoittelee tekstin ymmärrystä ja opettelee etsimään tietoa itsenäisesti - oppilas tutustuu erilaisiin teksteihin <p>Rohkaista, innostaa, ja opastaa oppilasta ilmaisemaan itseään suullisesti ja kirjallisesti ohjaamalla oppilasta laatimaan yksinkertaisia monipuolisia tekstejä. L1,L4,L5,L7</p> <p>Tavoitteet:</p> <ul style="list-style-type: none"> - oppilas ilmaisee itseään suullisesti ja kirjallisesti - oppilas laatii erilaisia tekstejä kirjoittaen käsin sekä näppäintaitoja harjoittaen 	<p>S1 Vuorovaikutustilanteissa toimiminen Harjoitellaan ympäristön kielellistä jäsentämistä ja nimeämistä, kuuntelemista, kysymistä, vastaamista ja kertomista. Harjoitellaan ryhmäviestinnän käytänteitä. Havainnoidaan erilaisia viestintätapoja. Käsitellään lastenkirjallisuutta, satuja, kertomuksia, loruja, tietotekstejä, mediatekstejä ja pelejä.</p> <p>S2 Tekstien tulkitseminen Opetellaan lukemaan ja harjoitellaan siinä tarvittavia käsitteitä. Tuetaan tekstinymmärtämisen taitoja sekä strategioita. Havainnoidaan ja tulkitaan monimuotoisia ympäristön tekstejä työskentelemällä muun muassa kuvien, lastenkirjallisuuden, yksinkertaisten tietotekstien ja mediatekstien parissa. Pohditaan sanojen ja sanontojen merkityksiä sekä sananvalintoja teksteissä ja laajennetaan käsitevarantoa. Tutustutaan erilaisiin tapoihin ilmaista aikaa, järjestystä ja paikkaa sekä opitaan käyttämään kerronnan peruskäsitteitä, kuten päähenkilö, tapahtumapaikka ja -aika ja juoni. Jaetaan lukukokemuksia eri tavoin ja harjoitellaan tekstin kertomista omin sanoin. Harjoitellaan tiedon etsintää sekä harjoitellaan tiedon kertomista toisille.</p> <p>S3 Tekstien tuottaminen Harjoitellaan tuottamaan tekstejä, käyttämään mielikuvitusta, kertomaan tarinoita ja mielipiteitä sekä kuvaamaan omia kokemuksia, havaintoja ja ajatuksia puhumalla, kirjoittamalla ja kuvien avulla yksin ja yhdessä. Tarkastellaan puhutun kielen muuntamista kirjoitetuksi kieleksi ja harjoitellaan tekstin suunnittelua. Tutustutaan kertomiselle ja kuvaamiselle tyypillisiin tekstuaalisiin ja kielellisiin piirteisiin, esimerkiksi ajan ja paikan ilmaisutapoihin ja kertomuksen perusrakenteeseen, ja harjoitellaan niiden käyttämistä omassa teksteissä. Opetellaan isojen ja pienten tekstauskirjainten</p>
---	---

<p>- oppilas tunnistaa ja käyttää oikeinkirjoituksen perussääntöjä</p> <p>Ohjata ja opastaa oppilasta tekstin suunnitteluun ja tuottamiseen ottamalla huomioon oikeinkirjoituksen perusasioita (esim. sanavälit, tavutus, virke ja sen lopetusmerkit, iso alkukirjain virkkeen alussa ja erisnimissä). L1,L4,L5,L7</p> <p>Kannustaa, ohjata ja innostaa tutustumaan kirjoitettuun kieleen kuunnellen ja lukien sekä innostaa häntä lukuharrastukseen hyödyntäen kirjastopalveluja. L2,L3,L4</p> <p>Ohjata oppilasta arvostamaan oman kulttuurinsa moninaisuutta sekä tutustuttaa häntä lastenkulttuuriin ja kannustaa oman kulttuurin tuottamiseen. L2,L5,L7</p> <p>Auttaa oppilasta huomaamaan oman kielenkäytön vaikutuksen toisten käyttäytymiseen. L2,L3,L7</p> <p>Tavoitteet:</p> <ul style="list-style-type: none"> - oppilas tutustuu monipuolisesti kirjoitettuun kieleen - oppilas harjoittelee käyttämään kirjastopalveluita - oppilas opettelee arvostamaan omaa kulttuuriaan ja osallistuu sen tuottamiseen - oppilas tunnistaa oman kielenkäytön vaikutuksia käyttäytymiseen 	<p>piirtämistä sekä niillä kirjoittamista ja näppäintaitoja. Tuetaan oikeinkirjoitustaidon kehittymistä fonologisen tietoisuuden harjoitteiden ja lukemisen avulla. Harjoitellaan käyttämään omissa teksteissä oikeinkirjoituksen perusasioita ja joitakin kirjoitettua kieltä koskevia sopimuksia, kuten sanaväli, tavutus, virke ja sen lopetusmerkit, iso alkukirjain virkkeen alussa ja tutuissa erisnimissä.</p> <p>S4 Kielen, kirjallisuuden ja kulttuurin ymmärtäminen Vahvistetaan kielellistä tietoisuutta tekemällä havaintoja puhutusta kielestä ja tutustumalla kirjoitettuun kieleen kuunnellen ja lukien. Tehdään havaintoja eri puhetavoista, koulussa ja vapaa-ajalla esillä olevista kielistä sekä kielenkäytön vaikutuksesta muihin. Pohditaan yhdessä sanoja, sanontoja ja ilmaisutapoja, leikitellään kielellä lorujen, runojen ja sanaleikkien avulla. Etsitään itseä kiinnostavaa luettavaa ja herätetään kiinnostusta lukuharrastukseen. Tutustutaan kuunnellen ja lukien monimuotoisiin teksteihin, kuten lapsille suunnattuun kirjallisuuteen ja mediateksteihin, ja käytetään niitä ilmaisun virikkeenä ja keskustellaan niiden merkityksestä omassa arjessa. Tutustutaan yhdessä kirjastoon ja sen käyttöön. Tutustutaan lastenkulttuuriin ja tapakulttuuriin omassa lähiympäristössä, juhlaperinteisiin sekä joihinkin kansanperinteen muotoihin ja osallistutaan yhdessä esitysten tai muiden kulttuurituotteiden tekemiseen.</p>
---	---

Paikalliset painotukset

- kulttuuripolku
- sanallisen ilmaisun työpaja: nukketeatteri -, sadutus- ja sanataidepaja;
- satuviikko
- lastenkulttuuriviikko
- "paikalliset" sanat ja sanojen alkuperä
- murteen ja kirjakielen ero

Esimerkkejä ilmiöpohjaisen opetuksen teemoiksi:

- Kansanperinne

Suomi toisena kielenä ja kirjallisuus S2

Suomi toisena kielenä opetus toteutetaan pääosin integroituna suomi äidinkielenä opetukseen. Oppisisällöt suunnitellaan oppilaskohtaisesti oppilaan kielen kehityksen kannalta tarkoituksenmukaisella tavalla. Opetuksen tavoitteet ja oppisisällöt kirjataan oppilaan oppimissuunnitelmaan. Osa opetuksesta voidaan järjestää yhdysluokkaopetuksena, jolloin oppisisällöt mukailevat opetussuunnitelman perusteiden mukaisia sisältöjä. Opetus toteutetaan tällöin vuosiluokkiin sitoutumattomana opetuksena.

Äidinkieli ja kirjallisuus -oppiaineen tehtävä, oppimisympäristöihin ja työtapoihin liittyvät tavoitteet, ohjaus, eriyttäminen ja tuki sekä oppimisen arviointi koskevat myös suomi toisena kielenä ja kirjallisuus-oppimäärää.

Oppimäärän erityinen tehtävä

Tuntijakoasetuksen mukaan koulun opetuskielen mukaan määräytyvän äidinkielen ja kirjallisuuden sijasta maahanmuuttajille voidaan opettaa joko kokonaan tai osittain suomen tai ruotsin kieltä erityisen maahanmuuttajille tarkoitetun oppimäärän mukaisesti¹. Tämän oppimäärän tehtävänä on tukea lapsen ja nuoren kasvua kieliyhteisön täysivaltaiseksi jäseneksi, jolla on kielelliset valmiudet jatko-opintoihin. Opetuksen avulla pyritään monilukutaitoon, jonka avulla oppilas osaa hakea tietoa sekä ymmärtää, tuottaa, arvioi ja analysoi erilaisia puhuttuja ja kirjoitettuja suomenkielisiä tekstejä päivittäisessä vuorovaikutuksessa, koulutyöskentelyssä ja yhteiskunnassa. Opetuksessa tuetaan kielitaidon eri osa-alueiden sekä eri tiedonalojen kielen kehittymistä.

Suomi toisena kielenä ja kirjallisuus -oppimäärän erityisenä tehtävänä on tukea oppilaan monikielisyyden kehittymistä sekä herättää kiinnostus ja tarjota välineitä kielitaidon elinikäiseen kehittämiseen. Yhteistyössä kotien, oman äidinkielen opetuksen sekä muiden oppiaineiden kanssa suomi toisena kielenä ja kirjallisuus -opetus auttaa oppilasta rakentamaan kielellistä ja kulttuurista identiteettiään kulttuurisesti monimuotoisessa ja monimediaisessa yhteiskunnassa.

Suomen kielen oppiminen tukee kotoutumista suomalaiseen yhteiskuntaan. Suomi toisena kielenä ja kirjallisuus -oppimäärän opetuksen lähtökohtana ovat oppilaille merkitykselliset ja tarpeelliset tekstilajit ja kielenkäyttötilanteet, joiden avulla kielen muotoja, merkityksiä ja käyttöä tutkitaan ja opitaan analysoimaan. Kielitaitoa kehitetään kaikilla kielen käytön osa-alueilla, joita ovat kuullun ymmärtäminen, puhuminen, luetun ymmärtäminen ja kirjoittaminen. Ymmärtämis- ja tuottamistaitojen kehittyminen nivoutuvat toisiinsa. Oppilaiden kielen osaaminen laajenee arkielämän konkreettisesta kielestä käsitteellisen ajattelun kieleen. He saavat valmiudet havaintojen ja ilmiöiden sekä oman ajattelunsa, tunteidensa ja mielipiteidensä ilmaisemiseen tilanteeseen sopivalla tavalla. Opetuksessa arvostetaan ja hyödynnetään oppilaiden osaamia kieliä.

Kunkin oppilaan tarpeen suomi toisena kielenä -oppimäärään määrittävät oppilasta opettavat opettajat yhdessä. Oppilaan huoltaja päättää oppimääriä koskevista valinnoista². Koska opetus tulee järjestää oppilaiden ikäkauden ja edellytysten mukaisesti, oppimäärän valinnassa on keskeistä, että oppilas saa hänelle parhaiten soveltuvan oppimäärän mukaista opetusta³. Oppilas voi opiskella suomi toisena kielenä ja kirjallisuus -oppimäärää, jos hänen äidinkielenä ei ole suomi, ruotsi tai saame tai hänellä on muutoin monikielinen tausta. Oppimäärän tarpeen selvittämisessä huomioidaan myös seuraavat näkökulmat:

- oppilaan suomen kielen peruskielitaidossa on puutteita jollakin tai joillakin kielitaidon osa-alueilla, jolloin oppilaan osaaminen ei anna vielä edellytyksiä yhdenvertaiseen kouluyhteisön jäsenenä toimimiseen päivittäisessä vuorovaikutuksessa ja koulutyöskentelyssä tai
- oppilaan suomen kielen taito ei anna vielä edellytyksiä suomen kieli ja kirjallisuus -oppimäärän opiskeluun.

Kun oppilas opiskelee suomi toisena kielenä ja kirjallisuus -oppimäärän mukaan, hänelle opetetaan suomea tai ruotsia toisena kielenä joko kokonaan tai osittain suomen kielen ja kirjallisuuden opetuksen sijaan. Opetusjärjestelyiden lähtökohtana ovat oppilaan oppimistarpeet ja kielenoppimisen vaihe. Mikäli oppilaan oppimääräksi on valittu suomi toisena kielenä ja kirjallisuus, hänen edistymistään ja suoriutumistaan arvioidaan suhteessa tämän oppimäärän tavoitteisiin ja kriteereihin riippumatta siitä, minkä opetusryhmän yhteydessä kyseinen opetus on järjestetty. Tärkeää on, että oppilas tulee osalliseksi samoista teksteistä ja tekstilajeista kuin luokkatasonsa muutkin oppilaat. Kesken perusopetuksen Suomeen muuttaneiden oppilaiden opetuksen tavoitteiden asettamisessa ja sisältöjen valinnassa tulee ottaa huomioon oppilaan kielitaito sekä aiemmin opitut tiedot ja taidot. Tarvittaessa laaditaan oppimissuunnitelma. Opetuksessa hyödynnetään tavoitteellisesti erilaisia oppimisympäristöjä, jotka tukevat kielitaidon monipuolista kehittymistä sekä koulussa että sen ulkopuolella. Oppilas voi siirtyä opiskelemaan suomen kieli ja kirjallisuus -oppimäärän mukaan, jos hänellä on riittävät edellytykset sen tavoitteiden mukaiseen opiskeluun.

¹ Valtioneuvoston asetus 422/2012

² Perusopetuslaki 628/1998, 30 §

³ Perusopetuslaki 628/1998, 3 §

Vuosiluokilla 1-2 opetuksen painopiste on suomen kielen ja sen luku- ja kirjoitustaitojen perustan luomisessa sekä oppimaan oppimisen ja vuorovaikutuksen taitojen kehittämisessä. Opetuksen tehtävänä on herättää kiinnostusta kieleen ja ilmaisuun sekä erilaisten tekstien tuottamiseen ja tulkitsemiseen.

Arviointi

Luokka-aste	Välttävä	Hyvä
1 lk.	<ul style="list-style-type: none"> - osallistuu pari/ryhmätyöhön - lukee ääneen parille tai aikuiselle - osaa nimetä äänten ja kirjaimen - osaa piirtää kirjainmuodon 	<ul style="list-style-type: none"> - ilmaisee mielipiteensä kysyttäessä - on hiljaa, kun on toisen puheenvuoro - lukee ääneen ryhmässä esim. vuoropuhelu - lukee lyhyitä virkkeitä mekaanisesti - harjoittelee luetun ymmärtämistä - kirjoittaa sanoja ja lyhyitä virkkeitä - löytää kirjaimet näppäimistöltä - osaa käyttää kohteliaita sanoja erilaisissa vuorovaikutustilanteissa
2 lk.	<ul style="list-style-type: none"> - toimii autettuna erilaisissa vuorovaikutustilanteissa - lukee mekaanisesti erilaisia tekstejä - kykenee kertomaan lukukokemuksestaan - kirjoittaa irrallisia virkkeitä - osaa isot ja pienet kirjaimet - harjoittelee oikeinkirjoituksen perussääntöjä (iso alkukirjain, sanavälit, lopetusmerkit, tavuttaminen) - harjoittelee luetun ymmärtämistä 	<ul style="list-style-type: none"> - osaa toimia vastavuoroisesti ja oma-aloitteisesti erilaisissa vuorovaikutustilanteissa - tunnistaa ja osaa käyttää erilaisia viestintätapoja vuorovaikutustilanteissa - ymmärtää lukemansa - omaa koulutehtävissä ja arjessa tarvittavaa käsitteistöä ja osaa käyttää käsitteitä - osaa etsiä tietoa itsenäisesti - hallitsee isot ja pienet kirjaimet sekä perusnäppäintaidot - osaa oikeinkirjoituksen perussäännöt (iso alkukirjain, sanavälit, lopetusmerkit, tavuttaminen) - suunnittelee ja tuottaa erilaisia tekstejä - ymmärtää kielenkäytön vaikutuksen muihin

13.4.3 Toinen kotimainen kieli

Opiskelu aloitetaan kuudennelta vuosiluokalta.

13.4.4 Vieraat kielet

Englanti

Englannin kielen oppisisällöt koostuvat eri oppiaineita yhdistävistä aihekokonaisuuksista. Aihekokonaisuuksissa hyödynnetään ilmiöpohjaisen opetuksen menetelmää sekä eri oppiaineita eheyttävää opetusta. Tavoitteena on englannin kielen rohkea suullinen ilmaisu, aihepiirien sisältöön liittyvän sanaston oppiminen, innostaminen vieraiden kielten opiskeluun sekä ns. luokkaenglannin käytön harjaannuttaminen. Luokkaenglannilla tarkoitetaan koulunkäyntiin liittyvää arkipäivän sanastoa ja sanontoja. Aihekokonaisuuksissa hyödynnetään kielirikasteisen opetuksen opetussuunnitelmaa (liite).

Opetuksessa korostuvat oppimisen ilo, vaihtelevat työtavat, toiminnallisuus ja suullinen vuorovaikutus arkeen liittyvissä tilanteissa. Oppilaan kiinnostusta suullista ja kirjoitettua kieltä kohtaan herätellään ja lisätään oppimisen edetessä.

Työtavat

Opetus on eri oppiaineita ja aihepiirejä eheyttävää opetusta.

monipuoliset viestintäkanavat- ja välineet

oppilaslähtöiset ja oppilasta osallistavat työtavat
 leikki, laulu, pelillisuus, ilmaisu
 runsas suullinen ilmaisu, opitun kertaus ja toisto
 toiminnallisuus

Arviointi

kannustava palaute

osaamisen osoittaminen monin eri tavoin

itse- ja vertaisarviointi

monipuolinen havainnointi

Arviointiin vaikuttavat oppilaan osaaminen, työskentelytapa, aktiivisuus ja asenne kielen opiskelua sekä muita oppilaita kohtaan.

Keskeiset tavoitteet ja sisällöt vuosiluokittain

<p>1. lk</p>	<p>Kasvu kulttuuriseen moninaisuuteen ja kielitietoisuuteen L1,L2,L7</p> <p>Kielenopiskelutaidot L1,L2, L6</p> <p>Kehittyvä kielitaito, taito toimia vuorovaikutuksessa L1,L2,L4, L5, L6, L7</p> <p>Kehittyvä kielitaito ymmärtää ja tuottaa kirjoitettua kieltä L1, L2, L4, L5</p>	<p>Englannin kielen havainnointi lähiympäristössä</p> <p>Yhtäläisyyksiä ja eroja eri kielten välillä sekä eri kieliryhmään kuuluvien välillä - näiden havainnointia</p> <p>Oppilas ymmärtää miksi kieltä opiskellaan</p> <p>Oppilas rohkaisee käyttämään vierasta kieltä</p> <p>Harjoitellaan sanoja, fraaseja, ääntämistä leikinomaisin keinoin</p> <p>Oppilas rohkaistuu toistamaan sanontoja, lauluja, loruja</p> <p>Luodaan luokkaan rutiinit</p> <p>Oppilas harjoittelee monipuolisesti vieraan kielen käyttöä</p> <p>Harjoitellaan eleiden, pantomiimien ja piirtämisen käyttöä vuorovaikutustilanteissa</p> <p>Oppilas tunnistaa joitakin kirjoitettuja sanoja ja osaa kirjoittaa niistä muutamia</p> <p>Oppilas tutustuu ensisijaisesti puhuttuihin teksteihin</p> <p>Harjoitellaan runsaasti ääntämistä</p>
---------------------	---	--

		Kirjoitettuja sanoja harjoitellaan esim. kuvien, leikkien ja pelillistämisen avulla
2.lk	<p>Kasvu kulttuuriseen monimaisuuteen ja kielitietoisuuteen L1, L2, L7</p> <p>Kielenopiskelutaidot L1,L2,L6</p> <p>Kehittyvä kielitaito, taito toimia vuorovaikutuksessa L1,L2,L4, L5, L6, L7</p> <p>Kehittyvä kielitaito ymmärtää ja tuottaa kirjoitettua kieltä L1, L2, L4, L5</p>	<p>Kielellisen ja kulttuurisen moninaisuuden huomaaminen ja tunnistaminen arjessa</p> <p>Omaehtoisten kokemusten jakaminen</p> <p>Pohditaan mitä merkitystä kielten osaamisella on. Keskustellaan ja harjoitellaan eri maiden tervehtimis- yms. tapoja</p> <p>Rohkaistutaan ottamaan kontaktia vierasta kieltä puhuviin</p> <p>Oppilas rohkaistuu harjoittelemaan kieltä eri ihmisten kanssa.</p> <p>Oppilas oppii toimimaan itsenäisesti opettajan ohjeiden mukaan.</p> <p>Oppilas oppii päättämään ja arvaamaan sanojen merkityksiä.</p> <p>Oppilas kokeilee oppimista monipuolisissa oppimisympäristöissä mm. tieto- ja viestintätekniikan avulla</p> <p>Monipuolista harjoittelua ja päättelyä</p> <p>Oppilas oppii hyödyntämään eleitä ja ilmeitä ilmaisun tukena ja selviytyäkseen erilaisista vuorovaikutustilanteista</p> <p>Oppilas oppii päättämään tai arvaamaan sanojen merkityksiä asiayhteyden, yleistiedon ja ilmaisun tuella</p> <p>Oppilas oppii tuomaan esille omia oivalluksia</p> <p>Oppilas oppii käyttämään muutamia kuulemiaan ja näkemiään sanoja puheessa sekä ääntämään niitä ymmärrettävästi</p> <p>Oppilas tunnistaa joitakin kirjoitettuja sanoja ja osaa myös kirjoittaa niistä osan.</p>

Arviointi

Luokka-aste	Hyväksytyt
1 lk.	<ul style="list-style-type: none">• Oppilas harjoittelee pari- ja ryhmätyöskentelyä• Oppilas harjoittelee monipuolisesti kielen oppimista toiston ja kuuntelun avulla• Oppilas osallistuu aktiivisesti pelien ja leikkien avulla kielen oppimiseen• Oppilas oppii päättämään sanojen merkityksiä asiayhteyden, yleistiedon, ilmaisun ja aikuisen avulla
2 lk.	<ul style="list-style-type: none">• Oppilas harjoittelee pari- ja ryhmätyöskentelyä• Oppilas harjoittelee monipuolisesti kielen oppimista toiston ja kuuntelun avulla• Oppilas osallistuu aktiivisesti pelien ja leikkien avulla kielen oppimiseen• Oppilas oppii päättämään sanojen merkityksiä asiayhteyden, yleistiedon, ilmaisun ja aikuisen avulla

13.4.5 Matematiikka

Työtavat

Edellisen vuosiluokan työtavat ovat käytössä myös yleisillä luokka-asteilla ikäkauteen soveltuvalla tavalla.

- toiminnallinen matematiikka erilaisin konkreetein välinein
- pelit, leikit, laulut, liikunta
- matematiikan visualisointi
- matematiikka yhteisessä ympäristössä
- tieto- ja viestintäteknologia
- draama (esim. matikkatarinat)
- konkreettiset apuvälineet
- eriyttäminen molempiin suuntiin

Arviointi

Vuosiluokilla 1-2 oppimisen arvioinnin päätehtävänä on tukea ja edistää oppilaan matemaattisen ajattelun ja osaamisen kehittymistä. Matematiikan oppimisen arviointi ja palaute on kannustavaa. Oppilasta ohjataan huomaamaan oman oppimisensa eteneminen. Oppimisen edistymistä voi osoittaa eri tavoin, puheen, työvälineiden, piirtämisen tai kirjallisen työskentelyn avulla.

- kirjalliset ja suulliset kokeet (mekaaninen laskutaito, päässälaskutaito)
- oppituntityöskentelyn arviointi
- itsearviointi

Erityispiirteet

Ensimmäisen ja toisen vuosiluokan tavoitteet ovat yhteneviä siten että toisella vuosiluokalla tavoitteena on kunkin syvempi toteutuminen. Ensimmäisellä vuosiluokalla mainittuja oppiaineen sisältöjä syvennetään ja laajennetaan toisella ja sitä seuraavilla luokilla.

Keskeiset tavoitteet ja sisällöt vuosiluokittain

<p>1.lk</p>	<p>Ajattelun taidot</p> <p>tukea oppilaan innostusta ja kiinnostusta matematiikkaa kohtaan sekä myönteisen minäkuvan ja itseluottamuksen kehittymistä L1,L3,L5</p> <p>ohjata oppilasta kehittämään taitoaan tehdä havaintoja matematiikan näkökulmasta sekä tulkita ja hyödyntää niitä eri tilanteissa L4</p> <p>kannustaa oppilasta esittämään ratkaisujaan ja päätelmiään konkreettisin välinein, piirroksin, suullisesti ja kirjallisesti myös tieto- ja viestintäteknologiaa hyödyntäen L2,L4,L5</p> <p>ohjata oppilasta kehittämään päättely- ja ongelmanratkaisutaitojaan L1,L4,L6</p> <p>Luvut ja laskutoimitukset</p> <p>ohjata oppilasta ymmärtämään matemaattisia käsitteitä ja merkintätapoja, tukea oppilasta lukukäsitteen kehittämisessä ja kymmenjärjestelmän periaatteen ymmärtämisessä, perehdyttää oppilasta peruslaskutoimitusten periaatteisiin ja tutustuttaa niiden ominaisuuksiin sekä ohjata oppilasta kehittämään sujuvaa peruslaskutaitoa luonnollisilla luvuilla ja käyttämään erilaisia päässälaskustrategioita L1,L4</p> <p>Tavoitteet: Oppilas oppii</p> <ul style="list-style-type: none"> - yhteen- ja vähennyslaskuja lukualueella 0-20 - lukujen 0-10 hajotelmat - lukujonotaitoja lukualueella 0-20 <p>Geometria ja mittaaminen</p> <p>tutustuttaa oppilas geometriisiin muotoihin ja ohjata havainnoimaan niiden ominaisuuksia L1,L4,L5</p> <p>ohjata oppilasta ymmärtämään mittaamisen periaate L1,L4</p> <p>Tavoitteet: Oppilas oppii</p> <ul style="list-style-type: none"> - tunnistamaan tasokuvioita ja kappaleita - kellonajat tasan ja puoli, tutustutaan pistemerkintään - rahankäyttö, kokonaiset eurot 	<p>Ajattelun taidot</p> <p>vertailu, luokittelu ja järjestäminen</p> <p>vaiheittaiset toimintaohjeet (ohjelmoinnin alkeet yksinkertaisten vuokaavioiden avulla)</p> <p>Luvut ja laskutoimitukset</p> <p>lukumäärät, lukusanat ja numerosymbolit</p> <p>lukumäärien arvioiminen</p> <p>lukujonotaidot</p> <p>lukujen ominaisuudet (parillisuus, puolittaminen, monikerrat)</p> <p>lukujen hajottaminen ja kokoaminen kymmenjärjestelmästä</p> <p>yhteen- ja vähennyslasku (lukualueella 0-20, 0-100)</p> <p>yhteenlaskun vaihdannaisuus ja liitännäisyys</p> <p>lausekkeet ja yhtälöt</p> <p>sanalliset tehtävät</p> <p>Geometria ja mittaaminen</p> <p>geometristen perusmuotojen havainnointi, kuvailu ja nimeäminen. geometriset peruskäsitteet</p> <p>tasokuvioiden jäljentäminen, piirtäminen ja rakentelu</p> <p>kappaleiden ja tasokuvioiden luokittelu</p> <p>mittaamisen periaate</p> <p>pituus, massa, tilavuus, aika ja raha ja perusmittayksiköiden käyttö</p> <p>erilaisten mittavälineiden käyttö</p> <p>mittaustulosten arviointi</p>
--------------------	--	--

	<p>Tietojenkäsittely ja tilastot</p> <p>tutustuttaa oppilas taulukoihin ja diagrammeihin L4,L5</p> <p>harjaannuttaa oppilasta laatimaan vaihteellaisia toimintaohjeita ja toimimaan ohjeen mukaan L1,L2,L4,L5</p> <p>Tavoitteet: Oppilas oppii</p> <ul style="list-style-type: none"> - tulkitsemaan yksinkertaisia diagrammeja ja taulukoita 	<p>Tietojenkäsittely ja tilastot, koodauksen alkeita</p> <p>tietojen etsiminen, kerääminen ja tallentaminen yksinkertaisten taulukoiden ja diagrammien lukeminen ja koottujen tietojen selittäminen pylväsdiagrammina</p>
--	---	--

<p>2.lk</p>	<p>Ajattelun taidot</p> <p>tukea oppilaan innostusta ja kiinnostusta matematiikkaa kohtaan sekä myönteisen minäkuvan ja itseluottamuksen kehittymistä L1,L3,L5</p> <p>ohjata oppilasta kehittämään taitoaan tehdä havaintoja matematiikan näkökulmasta sekä tulkita ja hyödyntää niitä eri tilanteissa L4</p> <p>kannustaa oppilasta esittämään ratkaisujaan ja päätelemään konkreettisin välinein, piirroksin, suullisesti ja kirjallisesti myös tieto- ja viestintäteknologiaa hyödyntäen L2,L4,L5</p> <p>ohjata oppilasta kehittämään päättely- ja ongelmanratkaisutaitojaan L1,L4,L6</p> <p>Luvut ja laskutoimitukset</p> <p>ohjata oppilasta ymmärtämään matemaattisia käsitteitä ja merkintätapoja, tukea oppilasta lukukäsitteen kehittämisessä ja kymmenjärjestelmän periaatteen ymmärtämisessä, perehdyttää oppilasta peruslaskutoimitusten periaatteisiin ja tutustuttaa niiden ominaisuuksiin sekä ohjata oppilasta kehittämään sujuvaa peruslaskutaitoa luonnollisilla luvuilla ja käyttämään erilaisia päässä-laskustrategioita L1,L4</p> <p>Tavoitteet: Oppilas oppii</p> <ul style="list-style-type: none"> - laskemaan yhteen- ja vähennyslaskuja lukualueella 0-100 - lukujonotaitoja lukualueella 0-100 - kertolaskun ja yhteenlaskun välisen yhteyden - kertotaulut 1-5 ja 10. 	<p>Ajattelun taidot</p> <p>vertailu, luokittelu ja järjestäminen</p> <p>vaihteelliset toimintaohjeet (ohjelmoinnin alkeet yksinkertaisten vuokaavioiden avulla)</p> <p>Luvut ja laskutoimitukset</p> <p>yhteen- ja vähennyslasku allekkain</p> <p>kertolaskun käsite, kertotaulut 1-5, 10</p> <p>jakolaskun käsite, jako- ja kertolaskun yhteys</p> <p>kertolaskun vaihdannaisuus ja liitännäisyys</p> <p>murtoluvun käsite</p>
--------------------	---	---

	<ul style="list-style-type: none"> - tunnistamaan kerto- ja jakolaskun yhteyden - laskemaan jakolaskuja - käsitteet kokonainen ja puoli <p>Geometria ja mittaaminen</p> <p>tutustuttaa oppilas geometrisiin muotoihin ja ohjata havainnoimaan niiden ominaisuuksia L1,L4,L5</p> <p>ohjata oppilasta ymmärtämään mittaamisen periaate L1,L4</p> <p>Tavoitteet: Oppilas oppii</p> <ul style="list-style-type: none"> - käyttämään keskeisiä mittayksiköitä - kellonaikoja (yli, vaille, pistemerkit) - tunnistamaan rahayksiköitä ja harjoittelee niiden käyttöä <p>Tietojenkäsittely ja tilastot</p> <p>tutustuttaa oppilas taulukoihin ja diagrammeihin L4,L5</p> <p>harjaannuttaa oppilasta laatimaan vaiheittaisia toimintaohjeita ja toimimaan ohjeen mukaan L1,L2,L4,L5</p> <p>Tavoitteet: Oppilas oppii</p> <ul style="list-style-type: none"> - laatimaan yksinkertaisen diagrammin tai taulukon 	<p>Geometria ja mittaaminen</p> <p>hahmottamiskyvyn ja geometrisen pohdinnan käyttö ongelmaratkaisussa</p> <p>Tietojenkäsittely ja tilastot</p> <p>koodauksen alkeita</p> <p>tietojen etsiminen, kerääminen ja tallentaminen</p> <p>yksinkertaisten taulukoiden ja diagrammien lukeminen</p> <p>koottujen tietojen selittäminen pylväsdiagrammina.</p>
--	---	--

Paikalliset painotukset

- matematiikka luonnossa

Arviointi

Luokka-aste	Välttävä (hyväksyty)	Hyvä
1 lk.	<ul style="list-style-type: none"> - tuntee kirjoitetun numeromerkin, lukumäärän ja numeromerkin yhteyden lukualueella 0-20 - osaa ohjatusti vertailla lukuja lukualueella 0-20 - osaa ohjatusti muodostaa luvun ja lukumäärän välineiden avulla - tuntee käsitteet enemmän, vähemmän ja yhtä monta - osaa käyttää yhteen-, vähennys- ja yhtäsuuruusmerkkiä - osaa pääsääntöisesti kirjoittaa numeromerkit 	<ul style="list-style-type: none"> - ymmärtää käsitteet enemmän, vähemmän ja yhtä monta - osaa kirjoittaa numeromerkit - ymmärtää kirjoitetun numeromerkin, lukusanan ja numeromerkin yhteyden lukualueella 0-20 - osaa vertailla lukuja lukualueella 0-20 - osaa muodostaa luvun välineiden avulla - ymmärtää yhteen- ja vähennyslaskun periaatteen - osaa kymmenylityksen lukualueella 0-20 - osaa käyttää kymppipareja ja hajotelmia laskuissa

	<ul style="list-style-type: none"> - tuntee yhteen- ja vähennyslaskun periaatteen - harjoittelee yhteen- ja vähennyslaskua apuvälineiden avulla lukualueella 0-20 - osaa peruslaskutoimitukset välineiden avulla lukualueella 0-10 - osaa tehdä hajotelmia lukualueella 0-10 - harjoittelee suuntien hahmottamista - osaa ohjatusti kuvailla yksinkertaisia tasokuvioita - osaa ohjatusti piirtää jonkin tasokuvion - osaa ohjatusti havainnoida geometrisia muotoja ympäristöstään - harjoittelee kellonaikoja - tutustuu rahan käyttöön ja euroihin - käyttää ohjatusti annettua välinettä tehtävän ratkaisemiseen - osaa toimia yksinkertaisen vaiheittaisen ohjeen mukaan - osaa ohjatusti tulkita yksinkertaista taulukkoa tai diagrammia 	<ul style="list-style-type: none"> - hahmottaa joitakin suuntia ja sijainteja - osaa piirtää jonkin tasokuvion - osaa nimetä joitakin geometrisia muotoja - käyttää ohjatusti mittavälineitä - osaa luokitella esineitä ja asioita ominaisuuksien perusteella - osaa kertoa kellosta tasat ja puolet tunnit - harjoittelee rahan käyttöä tehtävissä - käyttää tuttua välinettä tehtävän ratkaisemiseen - osaa tulkita yksinkertaista taulukkoa tai diagrammia
<p>2 lk.</p>	<ul style="list-style-type: none"> - osaa tuettuna ja välineiden avulla kertotaulut 1-5 ja 10 - osaa antaa tuettuna esimerkin kertolaskun ja yhteenlaskun yhteydestä - hahmottaa kymmenjärjestelmää ykkösten ja kymmenten osalta - osaa vertailla lukuja - tietää ykkösten ja kymmenten paikat kymmenjärjestelmässä - hallitsee pääsääntöisesti kymmenylityksen - osaa vertailla lukuja välineiden avulla - osaa peruslaskutoimitukset välineiden avulla laajemmalla lukualueella - harjoittelee yhteenlaskun liitännäisyyttä ja vaihdannaisuutta välineiden avulla - tuntee kertolaskun periaatteen - osaa ohjatusti käyttää hajotelmia laskiessa isommilla luvuilla - hahmottaa ympäristö löytyviä sijainteja ja suuntia - osaa kuvailla joitakin tasokuvioita ja kappaleita - osaa ohjatusti rakentaa kolmiulotteisen kappaleen - osaa ratkaista helppoja mittaamistehtäviä välineiden avulla 	<ul style="list-style-type: none"> - osaa kertotaulut 1-5 ja 10 - laskee yhteen- ja vähennyslaskuja päässä lukualueella 0-100 - tunnistaa kertolaskun ja yhteenlaskun yhteyden - tuntee ykköset, kymmenet ja sadat ja osaa nimetä niiden paikat - osaa ohjatusti selittää kymmenjärjestelmän periaatteen - hallitsee kymmenylityksen - tuntee yhteenlaskun liitännäisyyden ja vaihdannaisuuden periaatteen - ymmärtää kertolaskun periaatteen - laskee yhteen- ja vähennyslaskuja päässä lukualueella 0-20 - osaa pääsälaskuissa hyödyntää yhteen- ja vähennyslaskun yhteyttä - osaa käyttää hajotelmia apunaan laskiessa isommilla luvuilla - osaa nimetä joitakin tasokuvioita ja kappaleita - osaa nimetä joitakin tasokuvioiden ja kappaleiden ominaisuuksia - osaa rakentaa kolmiulotteisen kappaleen - osaa nimetä sopivan välineen ajan, pituuden, massa tai tilavuuden mittaamiseen - osaa yhdistää tutus mittayksikön suureeseen - osaa vertailla ja asettaa järjestykseen esineitä ominaisuuksien perusteella - tuntee pääsääntöisesti kellonajat - tunnistaa käytössä olevia rahayksiköitä ja harjoittelee niiden käyttöä

	<ul style="list-style-type: none"> - osaa antaa esimerkkejä välineistä, joita käytetään ajan, pituuden, massan ja tilavuuden mittaamiseen - osaa nimetä joitakin mittayksiköitä - osaa vertailla ja asettaa järjestykseen esineitä ominaisuuksien perusteella - tunnistaa tasat ja puolet tunnit - harjoittelee rahan käyttöä laskuissa - käyttää tuttua välinettä tehtävän ratkaisemiseen - osaa ohjatusti kertoa, miten pääsi lopputulokseen yksinkertaisessa tehtävässä - ratkaisee ohjatusti ikätasoisia matemaattisia ongelmia - osaa ohjatusti laatia diagrammin tai taulukon - osaa ohjatusti laatia yksinkertaisen ohjeen ja toimia ohjeen mukaan 	<ul style="list-style-type: none"> - esittää päättelyään välineiden avulla tai piirtämällä sekä suullisesti yksinkertaisissa matemaattisissa tehtävissä - ratkaisee ikätasoisia matemaattisia ongelmia välineiden avulla - osaa ohjatusti laatia diagrammin tai taulukon osaa ohjata muita oppilaita vaiheittain
--	---	---

13.4.6 Ympäristöoppi

Työtavat

Luonnolliset tilanteet ja erilaiset ympäristöt

- Aktiivisuus,
- toiminnallisuus ja
- ajankohtaisuus
- Osallistuva oppilas
- Tutkimuksellinen ote
- Tieto- ja viestintäteknologian käyttö työtavoissa

Keskeiset tavoitteet ja sisällöt vuosiluokittain

1.lk	<p>T1 Tarjota oppilaalle mahdollisuuksia toteuttaa luontaista uteliaisuuttaan ja auttaa oppilasta kokemaan ympäristöopin asiat merkityksellisesti itselleen. L1</p> <p>T2 Kannustaa oppilasta iloitsemaan ympäristöopin oppimisesta, omasta osaamisesta ja uusista haasteista sekä harjoittelemaan pitkäjänteistä työskentelyä. L1</p> <p>T3 Tukea oppilaan ympäristöherkkyyden kehittämistä ja ohjata oppilasta toimimaan kestäväällä tavalla lähiympäristössä ja koulu yhteisössä. L1, L7</p> <p>T4 Ohjata tutkimaan ja toimimaan sekä liikkumaan ja retkeilemään lähiympäristössään. L1, L3</p> <p>T5 Kannustaa oppilasta ihmettelemään ja kyselemään sekä käyttämään yhteisiä pohdintoja pienten tutkimusten ja muun toiminnan lähtökohtana. L1</p> <p>T6 Ohjata oppilasta tekemään havaintoja ja kokeiluja koulussa ja lähiympäristössä eri aisteja ja yksinkertaisia tutkimusvälineitä käyttäen sekä esittelemään tuloksiaan eri tavoin. L1, L4</p>	<p>S1: Turvallinen arki</p> <p>S2: lähiympäristön havainnointi</p> <p>S3: tieteellisen tutkimuksen perusteet</p> <p>S4: terveyden ja hyvinvoinnin oppiminen</p> <p>S5: luonnonsuojelu ja kestävä kehitys, painotus ensimmäisellä luokalla luonnonsuojelussa</p>
-------------	---	--

	<p>T7 Ohjata oppilasta kuvailemaan, vertailemaan ja luokittelemaan monipuolisesti eliöitä, elinympäristöjä, ilmiöitä, materiaaleja ja tilanteita sekä nimeämään niitä. L1</p> <p>T8 Opastaa oppilasta toimimaan turvallisesti, noudattamaan annettuja ohjeita ja hahmottamaan niiden perusteluita L2, L3</p> <p>T9 Ohjata oppilasta tutustumaan monipuolisesti arjen teknologiaan sekä innostaa oppilaita kokeilemaan, keksimään, rakentamaan ja luomaan uutta yhdessä toimien. L3, L5</p> <p>T10 Ohjata oppilasta harjoittelemaan ryhmässä toimimisen taitoja ja tunnetaitoja sekä vahvistamaan itsensä ja muiden arvostamista. L2, L6</p> <p>T11 Ohjata oppilasta käyttämään tieto- ja viestintäteknologiaa tiedon hankkimisessa sekä havaintojen taltioimisessa ja esittämisessä. L4, L5</p> <p>T12 Ohjata oppilasta jäsentämään ympäristöä, ihmisten toimintaa ja niihin liittyviä ilmiöitä ympäristöopin eri tiedonalojen käsitteiden avulla. L1, L4</p> <p>T13 Ohjata oppilasta ymmärtämään yksinkertaisia kuvia, malleja ja karttoja ympäristön kuvaajina. L4</p> <p>T14 Rohkaista oppilasta ilmaisemaan itseään ja harjoittelemaan näkemystensä perustelemista. L1, L2</p> <p>T15 Ohjata oppilasta pohtimaan kasvua ja kehitystä, terveyttä ja hyvinvointia tukevia tekijöitä sekä elämän perusedellytyksiä. L1, L3</p>	
<p>2.Ik</p>	<p>T1 Tarjota oppilaalle mahdollisuuksia toteuttaa luontaista uteliaisuuttaan ja auttaa oppilasta kokemaan ympäristöopin asiat merkityksellisesti itselleen. L1</p> <p>T2 Kannustaa oppilasta iloitsemaan ympäristöopin oppimisesta, omasta osaamisesta ja uusista haasteista sekä harjoittelemaan pitkäjänteistä työskentelyä. L1</p> <p>T3 Tukea oppilaan ympäristöherkkyyden kehittämistä ja ohjata oppilasta toimimaan kestäväällä tavalla lähiympäristössä ja kouluyhteisössä. L1, L7</p> <p>T4 Ohjata tutkimaan ja toimimaan sekä liikkumaan ja retkeilemään lähiympäristössään. L1, L3</p> <p>T5 Kannustaa oppilasta ihmettelemään ja kyselemään sekä käyttämään yhteisiä pohdintoja pienten tutkimusten ja muun toiminnan lähtökohtana. L1</p> <p>T6 Ohjata oppilasta tekemään havaintoja ja kokeiluja koulussa ja lähiympäristössä eri aisteja ja yksinkertaisia tutkimusvälineitä käyttäen sekä esittelemään tuloksiaan eri tavoin. L1, L6</p> <p>T7 Ohjata oppilasta kuvailemaan, vertailemaan ja luokittelemaan monipuolisesti eliöitä, elinympäristöjä, ilmiöitä, materiaaleja ja tilanteita sekä nimeämään niitä. L1</p>	<p>S1: Ihminen S2: Ensiaputaidot S3: Kartat S4: Terveys ja hyvinvointi S5: Kierrätys ja kestävä kehitys S6: Avaruus</p>

<p>T8 Opastaa oppilasta toimimaan turvallisesti, noudattamaan annettuja ohjeita ja hahmottamaan niiden perusteluita L2, L3</p> <p>T9 Ohjata oppilasta tutustumaan monipuolisesti arjen teknologiaan sekä innostaa oppilaita kokeilemaan, keksimään, rakentamaan ja luomaan uutta yhdessä toimien. L3, L5</p> <p>T10 Ohjata oppilasta harjoittelemaan ryhmässä toimimisen taitoja ja tunnetaitoja sekä vahvistamaan itsensä ja muiden arvostamista. L2, L6</p> <p>T 11 Ohjata oppilasta käyttämään tieto- ja viestintäteknologiaa tiedon hankkimisessa sekä havaintojen taltioimisessa ja esittämisessä. L4, L5</p> <p>T12 Ohjata oppilasta jäsentämään ympäristöä, ihmisten toimintaa ja niihin liittyviä ilmiöitä ympäristöopin eri tiedonalojen käsitteiden avulla. L1, L4</p> <p>T13 Ohjata oppilasta ymmärtämään yksinkertaisia kuvia, malleja ja karttoja ympäristön kuvaajina. L4</p> <p>T14 Rohkaista oppilasta ilmaisemaan itseään ja harjoittelemaan näkemystensä perustelemista. L1, L2</p> <p>T15 Ohjata oppilasta pohtimaan kasvua ja kehitystä, terveyttä ja hyvinvointia tukevia tekijöitä sekä elämän perusedellytyksiä. L1, L3</p>	
--	--

Paikalliset painotukset

- Strömfors eli Ruotsinpyhtää
- Huutjärvi, Kärsäjärvi ja Kymijoki
- Kaunissaari
- Valkmusan kansallispuisto
- rapakivi/radonkaasu
- sulut

Esimerkkejä ilmiöpohjaisen opetuksen teemoiksi:

- Minä koululaisena
- Kotiseutu ympäristö
- Liike
- Planeetta

Arviointi

Luokka-aste	Hyväksytty
1 lk.	<ul style="list-style-type: none"> - Oppilas osallistuu yhteiseen työskentelyyn ja harjoittelee tekemään havaintoja eri aistien avulla. - Oppilas on tutustunut ihmisen toimintaan ja toiminnan vaikutuksiin omassa lähiympäristössään aikuisen tukemana. - Oppilas osaa ihmetellä ja kysellä ja on kokeillut ohjatusti yksinkertaisten tutkimusvälineiden käyttöä. - Oppilas on harjoitellut ohjatusti eliöiden ja ilmiöiden kuvailemista, vertailemista ja luokittelemista ja nimeämistä. - Oppilas ymmärtää turvallisuuteen liittyviä sääntöjä ja tekee hyvinvointia tukevia valintoja aikuisen tukemana. - Oppilas on tutustunut arjen teknologiaan aikuisen tukemana. - Oppilas osaa tuettuna toimia ryhmässä ja huomioida muita.

	<ul style="list-style-type: none"> - Oppilas on tutustunut tieto- ja viestintäteknologiaan tiedon hankkimisen välineenä. - Oppilas on tutustunut erilaisten kuvien ja mallien käyttöön.
2 lk.	<ul style="list-style-type: none"> - Oppilas osallistuu yhteiseen työskentelyyn ja harjoittelee tekemään havaintoja eri aistien avulla. - Oppilas on tutustunut ihmisen toimintaan ja toiminnan vaikutuksiin omassa lähiympäristössään aikuisen tukemana. - Oppilas osaa ihmetellä ja kysellä ja on kokeillut ohjatusti yksinkertaisten tutkimusvälineiden käyttöä. - Oppilas on harjoitellut ohjatusti eliöiden ja ilmiöiden kuvailemista, vertailemista ja luokittelemista ja nimeämistä. - Oppilas ymmärtää turvallisuuteen liittyviä sääntöjä ja tekee hyvinvointia tukevia valintoja aikuisen tukemana. - Oppilas on tutustunut arjen teknologiaan aikuisen tukemana. - Oppilas osaa tuettuna toimia ryhmässä ja huomioida muita. - Oppilas on tutustunut tieto- ja viestintäteknologiaan tiedon hankkimisen välineenä. - Oppilas on tutustunut erilaisten kuvien ja mallien käyttöön.

13.4.7 Uskonto

Uskonto: evankelisluterilainen

Työtavat

- Keskustelu
- Tieto- ja viestintäteknologian hyödyntäminen
- Yksilö- ja ryhmäprojektit (myös oppiainerajat ylittävät projektit)
- Kertomukset, draama, musiikki, kuvataide
- Vierailut ja vierailijat

Arviointi

- Ohjaavaa ja kannustavaa
- Monipuolista palautetta työskentelyn ja keskustelujen lomassa
- Arviointipalautteella ohjataan oppilaiden yhteistyötaitoja
- Oppilaita rohkaistaan ilmaisemaan omia ajatuksiaan ja perustelemaan niitä sekä kuuntelemaan muiden näkemyksiä
- Monipuoliset työtavat luovat oppilaalle mahdollisuuden osoittaa osaamisensa sekä antavat oppilaalle mahdollisuuden seurata omaa edistymistään ja osaamistaan
- Keskeiset arvioinnin ja palautteen antamisen kohteet ovat: 1.edistyminen lähiympäristön katsomuksellisten ilmiöiden tunnistamisessa ja nimeämisessä, 2. edistyminen ryhmässä toimimisen taidoissa ja 3.edistyminen ajatusten ilmaisemisessa ja toisten kuuntelemisessa

Erityispiirteet

- Oppilaiden kodeissa olosuhteet suhtautumisessa uskontoon ja siihen liittyviin kysymyksiin voivat vaihdella.
- Toisilla voi olla kotona tunnustuksellinen suhtautuminen uskontoon.
- Oikeus olla osallistumatta uskonnon opetukseen.
- Oikeus saada oman vakaumuksen mukaista uskonnon opetusta.

Keskeiset tavoitteet ja sisällöt vuosiluokittain

1.lk	<p>Herätetään oppilaan mielenkiinto uskonnon opiskelua kohtaan. L2, L4</p> <p>Opastetaan oppilasta tuntemaan oman perheen uskonnollista ja katsomuksellista taustaa. L2</p> <p>Ohjataan oppilasta tutustumaan oman uskonnon vuodenvuorokiertoon, juhliin ja tapoihin sekä oman lähiympäristön uskontojen ja katsomusten tapoihin ja juhlaperinteisiin. L2, L7</p>	<p>Perhe</p> <p>Joulu, ja pääsiäinen</p> <p>Virret sekä muu hengellinen musiikki</p> <p>Kirkkorakennukseen tutustuminen</p> <p>Raamatun kertomuksien yhdistäminen lapsen omaan arkeen</p>
-------------	---	---

	<p>Rohkaistaan oppilasta tunnistamaan ja ilmaisemaan omia ajatuksiaan ja tunteitaan sekä eläytymään toisen ihmisen asemaan ja kunnioittamaan toisten ihmisten ajatuksia. L2, L6, L7</p> <p>Ohjataan oppilasta eettiseen pohdintaan ja hahmottamaan vastuuta itsestä, yhteisöstä, ympäristöstä ja luonnosta. L3, L7</p> <p>Luodaan oppilaalle tilaisuuksia harjoitella omien mielipiteiden esittämistä ja perustelemista sekä erilaisten mielipiteiden kuuntelemista ja ymmärtämistä. L1, L5, L6, L7</p>	<p>Elämän kunnioittaminen</p>
2.lk	<p>Herätetään oppilaan mielenkiinto uskonnon opiskelua kohtaan. L2, L4</p> <p>Opastetaan oppilasta tuntemaan oman perheen uskonnollista ja katsomuksellista taustaa. L2</p> <p>Ohjataan oppilasta tutustumaan oman uskonnon vuodenvuorokiertoon, juhliin ja tapoihin sekä oman lähiympäristön uskontojen ja katsomusten tapoihin ja juhlaperinteisiin. L2, L7</p> <p>Rohkaistaan oppilasta tunnistamaan ja ilmaisemaan omia ajatuksiaan ja tunteitaan sekä eläytymään toisen ihmisen asemaan ja kunnioittamaan toisten ihmisten ajatuksia. L2, L6, L7</p> <p>Ohjataan oppilasta eettiseen pohdintaan ja hahmottamaan vastuuta itsestä, yhteisöstä, ympäristöstä ja luonnosta. L3, L7</p> <p>Luodaan oppilaalle tilaisuuksia harjoitella omien mielipiteiden esittämistä ja perustelemista sekä erilaisten mielipiteiden kuuntelemista ja ymmärtämistä. L1, L5, L6, L7</p>	<p>Perhe</p> <p>Joulu,pääsiäinen</p> <p>Virret sekä muu hengellinen musiikki</p> <p>Kristinuskoon ja seurakuntaan liittyvät keskeiset käsitteet</p> <p>Symbolit</p> <p>Kirkkorakennukseen tutustuminen sekä kristillinen jumalkäsitys</p> <p>Raamatun kertomuksien yhdistäminen lapsen omaan arkeen.</p> <p>Tutustuminen kouluyhteisön ja lähiympäristön uskontoihin.</p> <p>Huomioidaan myös kristinuskon monimuotoisuus ja uskonnottomuus. Ihmisoikeudet ja lasten oikeudet (YK:n lapsen oikeuksien sopimus), Kultainen sääntö</p>

Paikalliset painotukset

- Vierailut paikallisissa kirkoissa ja seurakunnissa
- Perinteet ja traditiot
- Ympäristöt
- Yhdysryhmät

Esimerkkejä ilmiöpohjaisen opetuksen teemoiksi:

- Hyvän elämän taidot
- eettinen ajattelu
- Ihmisoikeudet
- Katsomuksellinen kunnioitus
- Kestävä kehitys

Uskonto: Ortodoksinen

Ortodoksinen uskonnon opetus toteutetaan yhdysluokkaopetuksena vuosiluokkiin sitoutumattomana opetuksena.

Oppiainesisällöt noudattavat ortodoksiuskonnon opetussuunnitelman perusteiden tavoitteita ja oppisisältöjä.

Arviointi

Luokka-aste	Hyväksytyt
1 lk.	<ul style="list-style-type: none">- Oppilas on tutustunut aikuisen tukemana oman perheen katsomukselliseen taustaan ja oman uskonnon ja lähiympäristön vuodenkiertoon.- Oppilas tunnistaa ja ilmaisee ajatuksiaan ja tunteitaan vaihtelevasti. Oppilas eläytyy aikuisen tukemana toisen ihmisen asemaan ja kuuntelee ja pyrkii kunnioittamaan toisen ajatuksia.- Oppilas harjoittelee ottamaan vastuuta itsestä, yhteisöstä, ympäristöstä ja luonnosta.
2 lk.	<ul style="list-style-type: none">- Oppilas on tutustunut aikuisen tukemana oman perheen katsomukselliseen taustaan ja oman uskonnon ja lähiympäristön vuodenkiertoon.- Oppilas tunnistaa ja ilmaisee ajatuksiaan ja tunteitaan vaihtelevasti. Oppilas eläytyy aikuisen tukemana toisen ihmisen asemaan ja kuuntelee ja pyrkii kunnioittamaan toisen ajatuksia.- Oppilas harjoittelee ottamaan vastuuta itsestä, yhteisöstä, ympäristöstä ja luonnosta.

13.4.8 Elämäkatsomustieto

Työtavat

- luodaan turvallinen ja avoin psyykkinen ja sosiaalinen oppimisympäristö
- tuetaan oppimisen itsesäätelytaitojen kehittymistä
- oppimista rikastetaan toiminnallisilla aktiviteeteilla, saduilla, kertomuksilla, leikeillä, musiikilla, kuvataiteella ja draamalla
- otetaan huomioon lasten elinympäristön digitalisoituminen

Arviointi

- arviointi on ohjaavaa ja kannustavaa
- monipuolinen palaute rakentuu osaksi yhteistä työskentelyä ja keskustelua
- monipuoliset työtavat luovat oppilaille mahdollisuuksia osoittaa ja huomata itse edistymistään ja osaamistaan
- keskeisiä arvioinnin kohteita ovat edistyminen lähiympäristön katsomuksellisten ilmiöiden tunnistamisessa ja nimeämisessä, edistyminen ryhmässä toimimisen taidoissa ja edistyminen ajatusten ilmaisemisessa ja toisten kuuntelemisessa

Erityispiirteet

- Katsomusaineen opetus voidaan toteuttaa vuosiluokkiin sitoutumattomasti
- Katsomusaineita yhdistävä opetus

Keskeiset tavoitteet ja sisällöt vuosiluokittain

1.lk	ohjata oppilasta kuuntelemaan toista sekä arvostamaan omaa ja muiden ajattelua ja mielipidettä L1, L2, L4 rohkaista pohtimaan hyvyyttä sekä oikean ja väärän eroa L1, L3, L7 rohkaista ilmaisemaan omaa ajattelua ja tunteita L1, L2, L7 ohjata oppilasta tutustumaan erilaisiin tapakulttuureihin L2, L4	ystävyyden oikean ja väärän merkitys minäkuva
2.lk	ohjata oppilasta ymmärtämään yhteiselämän perusteita L2, L3, L7 ohjata oppilasta kuuntelemaan ja arvostamaan toista sekä tekemään kysymyksiä ja perustella	yhteiselämän säännöt lapsen asema ja oikeudet erilaiset elämänmuodot, luonto ja lähiympäristö

	väitteitä L1, L2, L7 ohjata oppilasta kunnioittamaan ja arvostamaan ympäristöään ja luontoa L3, L5, L7	
--	---	--

Paikalliset painotukset

- Vuosiluokkiin sitoutumaton opetus katsomusaineessa

Esimerkkejä ilmiöpohjaisen opetuksen teemoiksi:

Ilmiöpohjaisia kokonaisuuksia voidaan toteuttaa yhdessä esimerkiksi evankelis-luterilaisen uskonnon, ortodoksisen uskonnon ja elämäntutkimuksen välillä.

- Teemoja:
 - Minä
 - Lähiympäristö
 - Arkielämä

Arviointi

Luokka-aste	Hyväksytyt
1 lk.	<ul style="list-style-type: none"> - Oppilas on tutustunut aikuisen tukemana oman perheen elämäntutkimukselliseen taustaan ja lähiympäristön vuodenvuorokiertoon. - Oppilas tunnistaa ja ilmaisee ajatuksiaan ja tunteitaan vaihtelevasti. Oppilas eläytyy aikuisen tukemana toisen ihmisen asemaan ja kuuntelee ja pyrkii kunnioittamaan toisen ajatuksia. - Oppilas harjoittelee ottamaan vastuuta itsestä, yhteisöstä, ympäristöstä ja luonnosta.
2 lk.	<ul style="list-style-type: none"> - Oppilas on tutustunut aikuisen tukemana oman perheen elämäntutkimukselliseen taustaan ja lähiympäristön vuodenvuorokiertoon. - Oppilas tunnistaa ja ilmaisee ajatuksiaan ja tunteitaan vaihtelevasti. Oppilas eläytyy aikuisen tukemana toisen ihmisen asemaan ja kuuntelee ja pyrkii kunnioittamaan toisen ajatuksia. - Oppilas harjoittelee ottamaan vastuuta itsestä, yhteisöstä, ympäristöstä ja luonnosta.

13.4.9 Musiikki

Työtavat

- Toistuvat työtavat. Laulujen ulkoa opettelu toiston ja motoristen leikkien avulla
- Toiminnallinen musiikin opetus ja opiskelu

Arviointi

- Oppilaita rohkaisevaa ja ohjaavaa

Erityispiirteet

- Oppimisympäristönä omaluokka tai musiikkiluokka
- Motorisesti elementaarinen kouluosoittimisto
- Tarkoituksenmukainen äänentoistolaitteisto

Keskeiset tavoitteet ja sisällöt vuosiluokittain

1.lk	Osallisuus; T1 ohjata oppilasta toimimaan musiikillisen ryhmän jäsenenä oppilaan myönteistä minäkuvaa rakentaen. L2, L7 Musiisointi ja luova tuottaminen; T2 ohjata oppilasta luontevaan äänenkäyttöön sekä laulamaan ja soittamaan ryhmän jäsenenä. L1, L2, L4	Suomalaiset lastenlaulut: Melodia laulamalla Kuuntelu Rytmiikka: kehoitinten löytäminen
-------------	---	--

	<p>T3 kannustaa oppilasta kokemaan ja hahmottamaan ääniympäristöä, ääntä, musiikkia ja musiikkikäsitteitä liikkuen ja kuunnellen L1, L4</p> <p>T4 antaa tilaa oppilaiden omille musiikillisille ideoille ja improvisoinnille sekä ohjaa heitä suunnittelemaan ja toteuttamaan pienimuotoisia sävellyksiä tai muita kokonaisuuksia käyttäen äänellisiä, liikunnallisia, kuvallisia, teknologisia tai muita ilmaisukeinoja. L5, L6</p> <p>Kulttuurinen ymmärrys ja monilukutaito T5 innostaa oppilasta tutustumaan musiikilliseen kulttuuriperintönsä leikkien, laulaen ja liikkuen sekä nauttimaan musiikin esteettisestä, kulttuurisesta ja historiallisesta monimuotoisuudesta. L2, L4</p> <p>T6 auttaa oppilasta ymmärtämään musiikin merkintätapojen peruseriaatteita musisoinnin yhteydessä. L4 Hyvinvointi ja turvallisuus musiikissa</p> <p>T7 ohjata oppilasta toimimaan vastuullisesti musisoinnissa. Oppimaan oppiminen musiikissa L7</p> <p>T8 tarjota oppilaille kokemuksia tavoitteiden asettamisen ja yhteisen harjoittelun merkityksestä musiikin oppimisessa. L1</p>	<p>rytmisoittimiin tutustuminen oikealla käsittelytavalla</p>
<p>2.Ik</p>	<p>Osallisuus; T1 ohjata oppilasta toimimaan musiikillisen ryhmän jäsenenä oppilaan myönteistä minäkuvaa rakentaen. L2, L7</p> <p>Musisointi ja luova tuottaminen; T2 ohjata oppilasta luontevaan äänenkäyttöön sekä laulamaan ja soittamaan ryhmän jäsenenä. L1, L2, L4</p> <p>T3 kannustaa oppilasta kokemaan ja hahmottamaan ääniympäristöä, ääntä, musiikkia ja musiikkikäsitteitä liikkuen ja kuunnellen L1, L4</p> <p>T4 antaa tilaa oppilaiden omille musiikillisille ideoille ja improvisoinnille sekä ohjaa heitä suunnittelemaan ja toteuttamaan pienimuotoisia sävellyksiä tai muita kokonaisuuksia käyttäen äänellisiä, liikunnallisia, kuvallisia, teknologisia tai muita ilmaisukeinoja. L5, L6</p> <p>Kulttuurinen ymmärrys ja monilukutaito T5 innostaa oppilasta tutustumaan musiikilliseen kulttuuriperintönsä leikkien, laulaen ja liikkuen sekä nauttimaan musiikin esteettisestä, kulttuurisesta ja historiallisesta monimuotoisuudesta. L2, L4</p> <p>T6 auttaa oppilasta ymmärtämään musiikin merkintätapojen peruseriaatteita musisoinnin yhteydessä. L4</p> <p>Hyvinvointi ja turvallisuus musiikissa</p>	<p>Rytmiikka: kehosoittimien ja rytmisoittimien käyttäminen säästystehtävissä oikealla käsittelytavalla</p> <p>Melodia: laulamalla Kuuntelu</p> <p>Suomalaiset lastenlaulut</p>

	<p>T7 ohjata oppilasta toimimaan vastuullisesti musisoinnissa. Oppimaan oppiminen musiikissa L7</p> <p>T8 tarjota oppilaille kokemuksia tavoitteiden asettamisen ja yhteisen harjoittelun merkityksestä musiikin oppimisessa. L1</p>	
--	--	--

Paikalliset painotukset

Esimerkkejä ilmiöpohjaisen opetuksen teemoiksi:

Arviointi

Luokka-aste	Hyväksytyt
1 lk.	<ul style="list-style-type: none"> - Noudattaa sovittuja sääntöjä ja turvallisuusohjeita - Osallistuu työskentelyyn oppitunnilla omien kykyjensä mukaan - Harjoittelee tunnelmaisua ja itsensä ilmaisua - Harjoittelee pyytämään apua tarvittaessa - Harjoittelee pitkäjänteistä työskentelyä - Harjoittelee ryhmässä toimimista ja toisten huomioimista - Harjoittelee erilaisia tekniikoita ja työskentelytapoja - Kokeilee erilaisia välineitä - Harjoittelee huolehtimaan ja käyttämään erilaisia välineitä asianmukaisesti - Harjoittelee keuhonhallintaa ja motorisia taitoja - Harjoittelee oppiaineen peruskäsitteitä
2 lk.	<ul style="list-style-type: none"> - Noudattaa sovittuja sääntöjä ja turvallisuusohjeita - Osallistuu työskentelyyn oppitunnilla omien kykyjensä mukaan - Harjoittelee tunnelmaisua ja itsensä ilmaisua - Harjoittelee pyytämään apua tarvittaessa - Harjoittelee pitkäjänteistä työskentelyä - Harjoittelee ryhmässä toimimista ja toisten huomioimista - Harjoittelee erilaisia tekniikoita ja työskentelytapoja - Kokeilee erilaisia välineitä - Harjoittelee huolehtimaan ja käyttämään erilaisia välineitä asianmukaisesti - Harjoittelee keuhonhallintaa ja motorisia taitoja - Harjoittelee oppiaineen peruskäsitteitä

13.4.10 Kuvataide

Työtavat

- Monipuoliset toimintaympäristöt, (rakennettu ympäristö, luonnonympäristö, kulttuurikohteet ja digitaaliset ympäristöt)
- materiaalit ja työtavat.

Arviointi

- Kannustavaa, ohjaavaa ja oppilaan yksilöllisen edistymisen huomioivaa suullista palautetta vuorovaikutuksessa oppilaan, opettajan ja vertaisryhmän kanssa.
- Itsearviointi.

Erityispiirteet

- Kokeileminen, leikinomaisuus ja mielikuviutus

Keskeiset tavoitteet ja sisällöt vuosiluokittain

1.lk	Ohjataan oppilasta käyttämään mielikuvia, kuvataiteen peruskäsitteitä ja visuaalisen esittämisen keinoja. L1,L3,L4,L5	S1 omat kuvakulttuurit oppilaat tekevät omia tuotoksiaan ja tutustuvat toistensa töihin ja tapaan työskennellä
-------------	--	--

	<p>Tuetaan motoristen taitojen, esteettisten valmiuksien ja taiteen tuntemuksen kehittymistä moniaistisesti ja kehollisesti.</p> <p>Kannustetaan pitkäjänteiseen kuvalliseen työskentelyyn L2, L4,L5,L6</p> <p>Kannustetaan hyödyntämään erilaisia materiaaleja, tekniikoita ja ilmaisutapoja. L2,L3,L5</p> <p>Innostaa oppilasta ilmaisemaan havaintojaan kuvallisen tuottamisen tapojen avulla. L2,L3,L5,L6</p>	<p>S2 ympäristön kuvakulttuurit</p> <p>oppilaat ottavat aiheet lähiympäristöstä ja sen medioista.</p> <p>S3 Taiteen maailmat</p> <p>oppilaat tutustuvat kuvataiteeseen katselemalla erilaista taidetta</p> <p>Omien piirustusten ja maalausten ja rakennelmien tekeminen</p>
2.lk	<p>Ohjataan oppilasta käyttämään mielikuvia, kuvataiteen peruskäsitteitä ja visuaalisen esittämisen keinoja.</p> <p>Tuetaan motoristen taitojen, esteettisten valmiuksien ja taiteen tuntemuksen kehittymistä moniaistisesti ja kehollisesti.</p> <p>Kannustetaan pitkäjänteiseen kuvalliseen työskentelyyn ja hyödyntämään erilaisia esittämisen tapoja.</p> <p>Huomioidaan kulttuurien moninaisuus ja kestävä kehitys. L1,L2,L4,L7</p>	<p>S1 Omat kuvakulttuurit</p> <p>oppilaat tekevät omia tuotoksiaan ja tutustuvat toistensa töihin ja tapaan työskennellä</p> <p>S2 Ympäristön kuvakulttuurit</p> <p>oppilaat ottavat aiheet lähiympäristöstä ja sen medioista.</p> <p>S3 Taiteen maailmat</p> <p>oppilaat tutustuvat kuvataiteeseen katselemalla erilaista taidetta</p> <p>Ensimmäisen luokan sisältöjen lisäksi oppilasta innostetaan esimerkiksi suunnittelemaan erilaisia pelejä, ottamaan valokuvia ja videoita, kokeilemaan pienimuotoisesti animaation ja mediakuvan tekemistä.</p> <p>Oppilasta ohjataan kolmiulotteiseen työskentelyyn esim. veistosten ja rakentelun avulla.</p>

Paikalliset painotukset

- Oppilasta ohjataan tutustumaan oman kotiseutunsa yksilöiden ja yhteisöjen taiteeseen ja muuhun visuaaliseen kulttuuriin.

Esimerkkejä ilmiöpohjaisen opetuksen teemoiksi:

- Lähiympäristö - metsä, järvi, rakennettu ympäristö

Arviointi

Luokka-aste	Hyväksytty
1 lk.	<ul style="list-style-type: none"> - Noudattaa sovittuja sääntöjä ja turvallisuusohjeita - Osallistuu työskentelyyn oppitunnilla omien kykyjensä mukaan - Harjoittelee tunneilmaisua ja itsensä ilmaisua - Harjoittelee pyytämään apua tarvittaessa - Harjoittelee pitkäjänteistä työskentelyä - Harjoittelee ryhmässä toimimista ja toisten huomioimista - Harjoittelee erilaisia tekniikoita ja työskentelytapoja - Kokeilee erilaisia välineitä - Harjoittelee huolehtimaan ja käyttämään erilaisia välineitä asianmukaisesti - Harjoittelee keuhonhallintaa ja motorisia taitoja - Harjoittelee oppiaineen peruskäsitteitä
2 lk.	<ul style="list-style-type: none"> - Noudattaa sovittuja sääntöjä ja turvallisuusohjeita - Osallistuu työskentelyyn oppitunnilla omien kykyjensä mukaan - Harjoittelee tunneilmaisua ja itsensä ilmaisua - Harjoittelee pyytämään apua tarvittaessa - Harjoittelee pitkäjänteistä työskentelyä

	<ul style="list-style-type: none"> - Harjoittelee ryhmässä toimimista ja toisten huomioimista - Harjoittelee erilaisia tekniikoita ja työskentelytapoja - Kokeilee erilaisia välineitä - Harjoittelee huolehtimaan ja käyttämään erilaisia välineitä asianmukaisesti - Harjoittelee keuhohallintaa ja motorisia taitoja - Harjoittelee oppiaineen peruskäsitteitä
--	---

13.4.11 Käsityö

Työtavat

- Yksilö-, pari- ja ryhmätyöskentelyä monipuolisesti ja tarkoituksenmukaisesti vaihdellen

Arviointi

- Jatkuva prosessin aikana tapahtuvaa arviointia, jossa oppilaan itsearviointilla on pääpaino

Erityispiirteet

- 1-2lk opetus suoritetaan saman sisältöisenä

Keskeiset tavoitteet ja sisällöt vuosiluokittain

<p>1.lk ja 2.lk</p> <p>Rohkaista oppilasta kiinnostumaan ja innostumaan käsin tekemisestä sekä herättää uteliaisuutta keksivään ja kokeilevaan käsityöhön. L1,L2</p> <p>Ohjata oppilas kokonaiseen käsityöprosessiin ja sen esittelyyn. L1,L4,L5</p> <p>Ohjata oppilasta suunnittelemaan käsityötuotteita ohjatusti. L1,L7</p> <p>Tutustuttaa oppilas erilaisiin materiaaleihin ja niiden työstämiseen turvallisesti. L4,L6</p> <p>Tukea oppilaan itsetunnon kehitystä kokonaisen käsityöprosessin kautta. L1,L3</p>	<p>Erilaisten materiaalien työstäminen leikkaamalla, repimällä ja taittelemalla.</p> <p>Lankatöiden alkeet ja käsin ompelun alkeet.</p> <p>Puutöiden alkeita: esim. naulaaminen, sahaaminen ja pintakäsittely.</p>
---	--

Paikalliset painotukset

Esimerkkejä ilmiöpohjaisen opetuksen teemoiksi:

- Kierrätys
- Turvallisuus
- Arjen taidot

Arviointi

Luokka-aste	Hyväksytyt
1 lk.	<ul style="list-style-type: none"> - Noudattaa sovittuja sääntöjä ja turvallisuusohjeita - Osallistuu työskentelyyn oppitunnilla omien kykyjensä mukaan - Harjoittelee tunneilmaisua ja itsensä ilmaisua - Harjoittelee pyytämään apua tarvittaessa - Harjoittelee pitkäjänteistä työskentelyä - Harjoittelee ryhmässä toimimista ja toisten huomioimista - Harjoittelee erilaisia tekniikoita ja työskentelytapoja - Kokeilee erilaisia välineitä

	<ul style="list-style-type: none"> - Harjoittelee huolehtimaan ja käyttämään erilaisia välineitä asianmukaisesti - Harjoittelee kehohallintaa ja motorisia taitoja - Harjoittelee oppiaineen peruskäsitteitä
2 lk.	<ul style="list-style-type: none"> - Noudattaa sovittuja sääntöjä ja turvallisuusohjeita - Osallistuu työskentelyyn oppitunnilla omien kykyjensä mukaan - Harjoittelee tunnelmaisua ja itsensä ilmaisua - Harjoittelee pyytämään apua tarvittaessa - Harjoittelee pitkäjänteistä työskentelyä - Harjoittelee ryhmässä toimimista ja toisten huomioimista - Harjoittelee erilaisia tekniikoita ja työskentelytapoja - Kokeilee erilaisia välineitä - Harjoittelee huolehtimaan ja käyttämään erilaisia välineitä asianmukaisesti - Harjoittelee kehohallintaa ja motorisia taitoja - Harjoittelee oppiaineen peruskäsitteitä

13.4.12 Liikunta

Työtavat

- Korostetaan fyysistä aktiivisuutta ja yhteistoiminnallisuutta ylläpitäviä työtapoja.
 - Fyysistä aktiivisuutta harjoitetaan erilaisilla harjoitteilla ja yhteistoiminnallisuutta harjoitetaan erilaisilla leikeillä, kisailuilla, viitepeleillä ja peleillä. Hyödynnetään mahdollisuuksien mukaan teknologian käyttöä (älypuhelin, kamera, aktiivisuusmittari...).
- Käytetään monipuolisesti yksilö-, pari- ja ryhmätyöskentelyä sekä hyödynnetään paikallisten toimijoiden asiantuntijuutta mahdollisuuksien mukaan.

Arviointi

Arviointia suoritetaan havainnoimalla jatkuvalla palautteen annolla ja itsearviointilla.

Arvioinnin kohteet:

- Oppilaan edistyminen liikuntatilanteissa
- Oppilaan edistyminen motorisissa perustaidoissa ja niiden harjoittelemisessa
- Oppilaan edistyminen sovittuihin tehtäviin liittyvässä turvallisessa toiminnassa
- Oppilaan edistyminen yhdessä työskentelyn ja itsenäisen työskentelyn taidoissa
- Oppilaalla on alkeisuimataito (10m yhdellä uintitavalla ja kastautuminen) 1. lk

Erityispiirteet

- Tärkeää tunnistaa motorisen oppimisen vaikeudet ja huomioida yksilölliset kehitystarpeet
- Turvallisen työskentelyilmapiirin luominen ja koulun lähiliikuntapaikkojen ja vuodenaikojen hyödyntäminen

Keskeiset tavoitteet ja sisällöt vuosiluokittain

1.lk	<p>Fyysisen toimintakyvyn tavoitteet:</p> <p>T1 kannustaa oppilasta fyysiseen aktiivisuuteen, kokeilemaan itsenäisesti ja yhdessä uusia, erilaisia liikuntatehtäviä sekä rohkaista ilmaisemaan itseään liikunnan avulla L1, L3</p> <p>T2 ohjata oppilasta harjaannuttamaan havaintomotorisia taitojaan eli havainnoimaan itseään ja ympäristöään aistien avulla sekä tekemään liikuntatilanteisiin sopivia ratkaisuja L1, L3, L4</p> <p>T3 vahvistaa motoristen perustaitojen (tasapaino-, liikkumis- ja välineenkäsittelytaidot) oppimista niin,</p>	<p>S1 Fyysinen toimintakyky:</p> <p>opetuksessa runsaasti fyysisesti aktiivista toimintaa leikkien, tehtävien ja pelien avulla</p> <p>opetuksessa käytetään erilaisia välineitä erilaisissa oppimisympäristöissä eri vuodenajat huomioon ottaen.</p> <p>oppilas tutustuu vesiliikuntaan</p> <p>kehitetään tasapaino- ja liikkumistaitoja (juokseminen ja hyppiminen)</p> <p>kehitetään välineenkäsittely-taitoja (heittäminen, kiinniottaminen ja tutustuminen erilaisiin välineisiin)</p>
-------------	---	--

	<p>että oppilas oppii soveltamaan niitä eri oppimisympäristöissä, eri tilanteissa ja eri vuodenaikoina L3</p> <p>T4 harjaannuttaa oppilasta liikkumaan turvallisesti erilaisissa ympäristöissä, erilaisilla välineillä ja telineillä L3</p> <p>T6 ohjata oppilasta turvalliseen ja asialliseen toimintaan liikuntatunneilla L3, L6, L7</p> <p>Sosiaalisen toimintakyvyn tavoitteet:</p> <p>T7 ohjata oppilasta säätelemään toimintaansa ja tunneilmaisuaan vuorovaikutuksellisissa liikuntatilanteissa L2, L3, L6, L7</p> <p>T8 tukea yhdessä työskentelyn taitoja, kuten yhdessä sovittujen sääntöjen noudattamista, ohjaamalla oppilasta ottamaan vastuuta yhteispelien ja -leikkien onnistumisesta L2, L6, L7</p> <p>Psyykkisen toimintakyvyn tavoitteet:</p> <p>T9 tukea oppilaan myönteisen minäkäsityksen vahvistumista, ohjata itsenäiseen työskentelyyn sekä itsensä monipuoliseen ilmaisemiseen. L1, L2, L3</p> <p>T10 varmistaa myönteisten liikunnallisten kokemusten saaminen ja rohkaista oppilasta kokeilemaan oman toimintakykynsä rajoja L1, L2</p>	<p>kehitetään kehonhallintaa ja liikkuvuutta</p> <p>S2 Sosiaalinen toimintakyky</p> <p>yksinkertaiset sääntöleikit, tehtävät ja pelit</p> <p>yhteistyö muiden kanssa</p> <p>S3 Psyykinen toimintakyky</p> <p>ilo ja virkistys</p> <p>onnistumisen kokemuksia</p> <p>kohdataan emotionaalisesti vaihtelevia tilanteita tuetusti</p>
<p>2.Ik</p>	<p>Fyysisen toimintakyvyn tavoitteet:</p> <p>T1 kannustaa oppilasta fyysiseen aktiivisuuteen, kokeilemaan itsenäisesti ja yhdessä uusia, erilaisia liikuntatehtäviä sekä rohkaista ilmaisemaan itseään liikunnan avulla L1, L3</p> <p>T2 ohjata oppilasta harjaannuttamaan havaintomotorisia taitojaan eli havainnoimaan itseään ja ympäristöään aistien avulla sekä tekemään liikuntatilanteisiin sopivia ratkaisuja L1, L3, L4</p> <p>T3 vahvistaa motoristen perustaitojen (tasapaino-, liikkumis- ja välineenkäsittelytaidot) oppimista niin, että oppilas oppii soveltamaan niitä eri oppimisympäristöissä, eri tilanteissa ja eri vuodenaikoina L3</p> <p>T4 harjaannuttaa oppilasta liikkumaan turvallisesti erilaisissa ympäristöissä, erilaisilla välineillä ja telineillä L3</p> <p>T5 tutustuttaa oppilas vesiliikuntaan ja varmistaa alkeisuimataito L3</p> <p>T6 ohjata oppilasta turvalliseen ja asialliseen toimintaan liikuntatunneilla L3, L6, L7</p>	<p>S1 Fyysinen toimintakyky:</p> <p>opetuksessa runsaasti fyysisesti aktiivista toimintaa leikkien, tehtävien ja pelien avulla</p> <p>opetuksessa käytetään erilaisia välineitä erilaisissa oppimisympäristöissä eri vuodenaikat huomioon ottaen.</p> <p>kehitetään tasapaino- ja liikkumistaitoja (juokseminen, hyppiminen ja kiipeäminen)</p> <p>kehitetään välineenkäsittely-taitoja (1. luokalla opittujen taitojen käyttö leikeissä ja peleissä)</p> <p>kehitetään kehonhallintaa ja liikkuvuutta</p> <p>S2 Sosiaalinen toimintakyky</p> <p>yksinkertaiset sääntöleikit, tehtävät ja pelit</p> <p>yhteistyö muiden kanssa</p> <p>kokemus muiden auttamista</p> <p>S3 Psyykinen toimintakyky</p> <p>ilo ja virkistys</p>

<p>Sosiaalisen toimintakyvyn tavoitteet:</p> <p>T7 ohjata oppilasta säätelemään toimintaansa ja tunneilmaisuaan vuorovaikutuksellisissa liikuntatilanteissa L2, L3, L6, L7</p> <p>T8 tukea yhdessä työskentelyn taitoja, kuten yhdessä sovittujen sääntöjen noudattamista, ohjaamalla oppilasta ottamaan vastuuta yhteispelien ja -leikkien onnistumisesta L2, L6, L7</p> <p>Psyykkisen toimintakyvyn tavoitteet:</p> <p>T9 tukea oppilaan myönteisen minäkäsityksen vahvistumista, ohjata itsenäiseen työskentelyyn sekä itsensä monipuoliseen ilmaisemiseen. L1, L2, L3</p> <p>T10 varmistaa myönteisten liikunnallisten kokemusten saaminen ja rohkaista oppilasta kokeilemaan oman toimintakykynsä rajoja L1, L2</p>	<p>onnistumisen kokemuksia</p> <p>kohdataan emotionaalisesti vaihtelevia tilanteita tuetusti</p>
--	--

Paikalliset painotukset

- Hyödynnetään lähiliikuntapaikkoja monipuolisesti. Tehdään yhteistyötä urheiluseurojen kanssa. Korostetaan liikkumista luonnossa

Esimerkkejä ilmiöpohjaisen opetuksen teemoiksi:

- Ihminen

Arviointi

Luokka-aste	Hyväksytyt
1 lk.	<ul style="list-style-type: none"> - Noudattaa sovittuja sääntöjä ja turvallisuusohjeita - Osallistuu työskentelyyn oppitunnilla omien kykyjensä mukaan - Harjoittelee tunneilmaisua ja itsensä ilmaisua - Harjoittelee pyytämään apua tarvittaessa - Harjoittelee pitkäjänteistä työskentelyä - Harjoittelee ryhmässä toimimista ja toisten huomioimista - Harjoittelee erilaisia tekniikoita ja työskentelytapoja - Kokeilee erilaisia välineitä - Harjoittelee huolehtimaan ja käyttämään erilaisia välineitä asianmukaisesti - Harjoittelee kehonhallintaa ja motorisia taitoja - Harjoittelee oppiaineen peruskäsitteitä
2 lk.	<ul style="list-style-type: none"> - Noudattaa sovittuja sääntöjä ja turvallisuusohjeita - Osallistuu työskentelyyn oppitunnilla omien kykyjensä mukaan - Harjoittelee tunneilmaisua ja itsensä ilmaisua - Harjoittelee pyytämään apua tarvittaessa - Harjoittelee pitkäjänteistä työskentelyä - Harjoittelee ryhmässä toimimista ja toisten huomioimista - Harjoittelee erilaisia tekniikoita ja työskentelytapoja - Kokeilee erilaisia välineitä - Harjoittelee huolehtimaan ja käyttämään erilaisia välineitä asianmukaisesti - Harjoittelee kehonhallintaa ja motorisia taitoja - Harjoittelee oppiaineen peruskäsitteitä